Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2003. VIII. évfolyam, 6. szám. Július-augusztus

„Az emberek megszentelésén fáradozzatok, őket Istenhez vezessétek!"
Pillanatképek az idei pap- és diakónusszentelésekről (2-3. o.)

65 éves papi jubileum lesz Kárpátalján
Károlyi Lajos atya vasmisés (3. o.)

„Ne légy palacsintaember!"
VIII. Munkácsi Ifjúsági Találkozó (5. o.)

„Jövőre is szívesen eljönnék"
Gitáros tábor Kárpátalján (6. o.)

Mi is tudtunk segíteni
A Munkácsi Ifjúsági Kórus jótékonysági koncertje Budapesten (7. o.)

Magyarul a végeken
Ballagás a gyertyánligeti katolikus óvodában (8. o.)

Boldog Romzsa Tódor hazatért
A vértanú püspök hamvainak hazahozatala (8. o.)

Szeretlek, mert vagy
A szülők szeretete és Isten szeretete (12. o.)

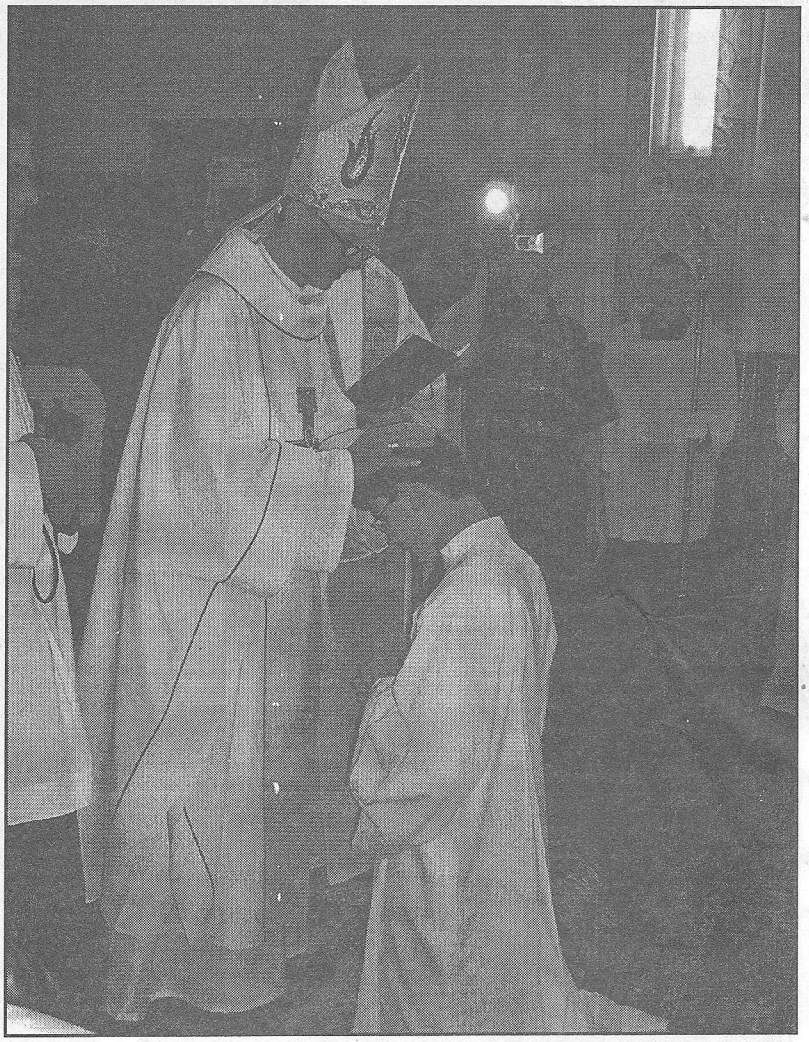

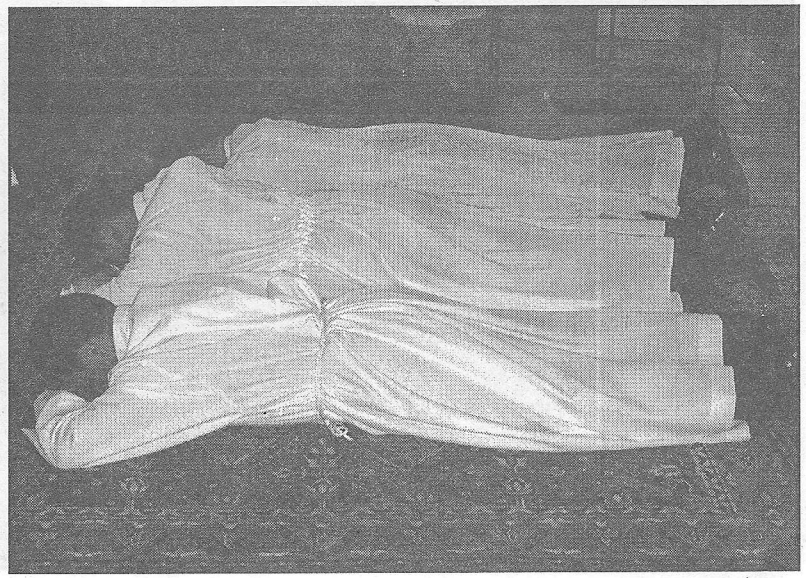

A TARTALOMBÓL:

Pap- és diakónusszentelések Munkácson ..... 2. o.
Képek a június 28-i papszentelésről ..... 3. o.
Imaoldal ..... 4. o.
VIII. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozó ..... 5. o.
Gitáros tábor ..... 6. o.
A Munkácsi Ifjúsági Kórus jótékonysági koncertje ..... 7. o.
Hírek ..... 8-9. o.
Július és augusztus szentjei ..... 10-11. o.
Témák a gyereknevelés művészetéből, 10. rész ..... 12. o.
Életige ..... 13. o.
Mese ..... 14. o.
Bibliai kvíz, vetélkedő ..... 15. o.
Humor ..... 16. o.

Lapunk az Illyés Közalapítvány támogatásával jelenik meg.
Hálásan köszönjük!

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

Pap- és diakónusszentelések Munkácson

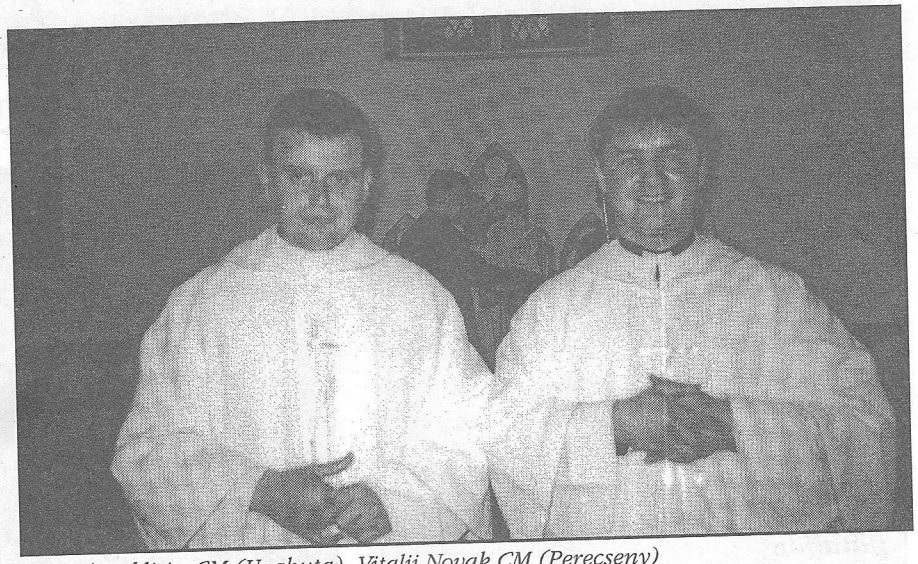

Leonid Kuklisin CM (Unghuta), Vitalij Novak CM (Perecseny)

Balog Petro OP (Klacsanó), Lucsok Péter Miklós OP (Munkács), Andrijcsik Dmitro OP (Jaremcsa, Ivano-Frankovszk)

Molnár János (Munkács), Rácz István (Beregszász), Stanco Attila (Ungvár)

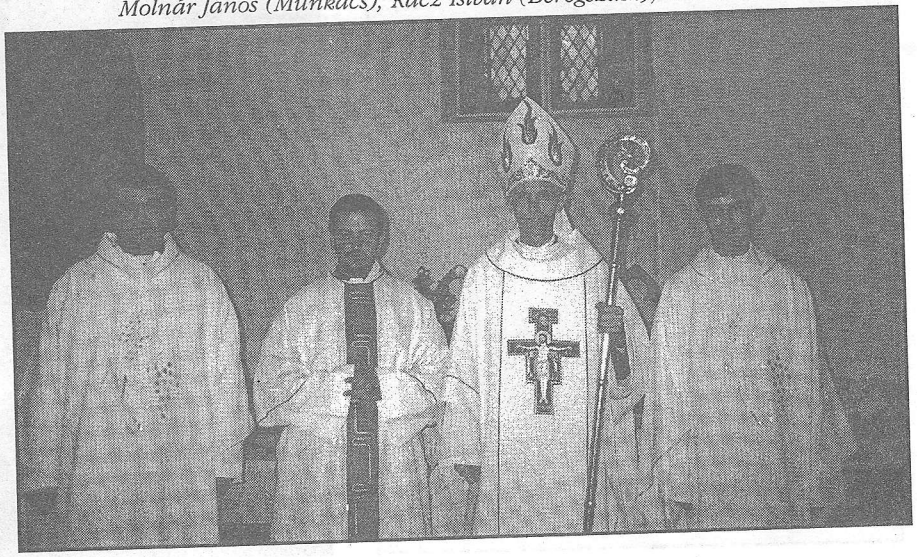

Képek a június 28-i papszentelésről

Károlyi Lajos atya vasmiséje

2003. július 28-án 10 órakor tartja vasmiséjét Mezőkaszonyban Károlyi Lajos atya, aki aznap ünnepli 89. születésnapját is. A mezőkaszonyiakon kívül – ahol majdnem hatvan éve szolgál – Kárpátalján sokan köszönhetik neki hitük megtartását és kibontakozását. Az elmúlt nehéz évtizedekben – a kevés megmaradt pap egyikeként – nagy távolságokat járt be, hogy bemutassa a híveknek a szentmisét, kiszolgáltassa a szentségeket, és az Evangélium üzenetével tartsa bennük a lelket. Jöjjünk minél többen, hogy köszöntsük Kárpátalja legidősebb papját felszentelésének 65. évfordulóján!

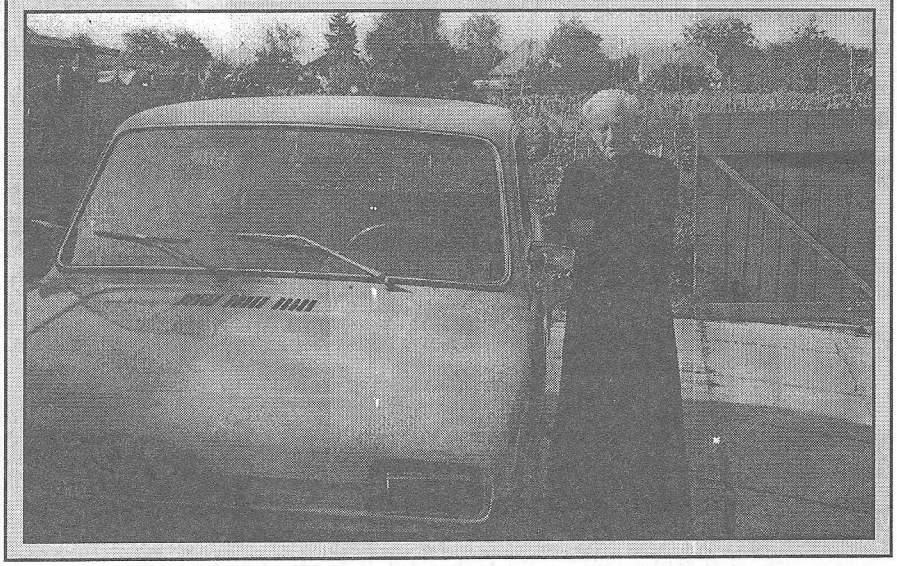

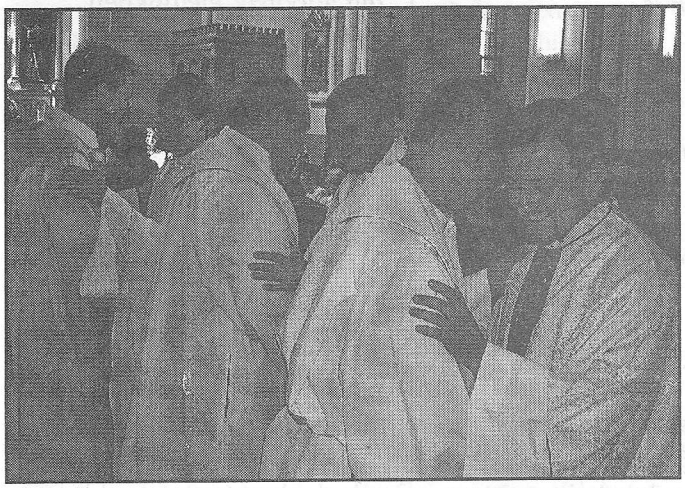

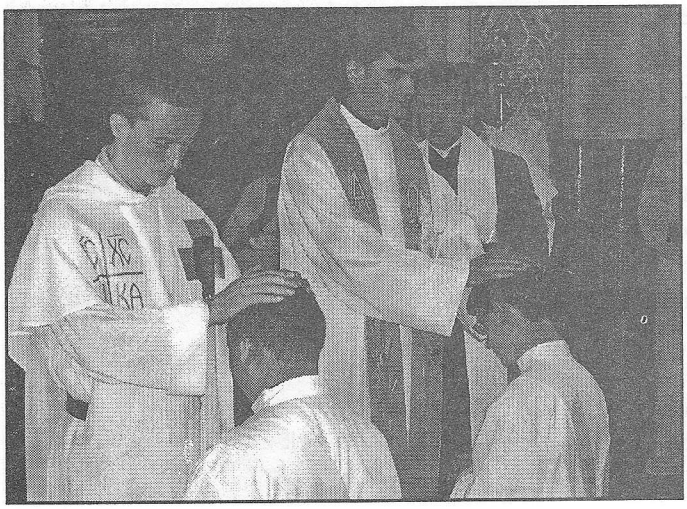

Hol van az Úr? Lelkem hol találhat rá?
Az Úr közel van, az Úr elveszíthetetlen. Keressétek őt az Egyházában! Tudjatok túlnézni a botrányokon. Akkor majd Ő maga nyit ösvényt előttetek, amely egyenesen Őhozzá vezet titeket. Az Egyházában nem mástól, mint Tőle magától kapjátok meg azt a küldetést, hogy az Ő misszióját a teljesség felé közelebb vigyétek. Ha rátaláltok erre az ösvényre, merjetek mindvégig rajta járni! Így juttok el Krisztushoz, az Istenhez.

VI. Pál pápa

ISMERSZ ENGEM?
A történelem legnagyobb gonosztevője vagyok.
Több embert öltem meg, mint a világ összes háborúja.
Embereket állattá aljasítottam.
Családok, otthonok millióit tettem szerencsétlenné.
Milliószám sodortam teljes züllésbe áldozataimat.
Elpusztítom a gyengét, és meggyengítem az erőset.
Eszét veszem a bölcsnek, és a bolondot beletaposom boldogságába.
Ismernek szülők, akiknek életét tönkretettem.
Milliókat döntöttem romlásba, és egyre több embert akarok elpusztítani.
ALKOHOL A NEVEM.

ISMERSZ ENGEM?
A történelem legnagyobb Jótevője vagyok.
Emberek millióinak adtam életet.
Állattá aljasodottakat felemeltem.
Feldúlt családi otthonokba békességet árasztottam.
A teljes züllésből mentettem ki megváltottaimat.
Az erőtlenek erejét megsokasítottam.
Értelmetlen életek életet találtak Bennem.
Hálás szívvel áldanak gyermeküket visszanyert szülők,
férjüket visszanyert asszonyok.
Milliókat ajándékoztam meg örök élettel.
Mert Én vagyok az Út, az Igazság és Élet.
Egyre több embert akarok üdvözíteni,
mert nem azért jöttem, hogy Engem szolgáljanak,
hanem hogy Én szolgáljak,
és adjam életemet váltságul sokakért.
Akit Én megszabadítok, az valósággal szabad.
JÉZUS KRISZTUS A NEVEM.

Szent-Gály Kata

– amit föloldasz –

köszönöm
hogy valakinek csöndesen elmondhatom azt
amit hangosan kellene kikiabálnom
a Világ főterén
íme én vétkeztem az Ég ellen
és testvéreim ellen
és oly számtalanszor
magam ellen is
köszönöm
hogy valaki most felemeli a kezét miattam
s a Kereszt jele
újra kivált engem a gonoszság hatalmából
menj békességgel

A te kezed volt, én Istenem,
mely gondviselésed nagy titka szerint
tartotta fenn életemet.

Szent Ágoston

Minden hely, ahol Istennel találkozhatunk, „Isten házává", a mennyország kapujává válik. Ilyen pillanataink, amikor Istent megtapasztaljuk, nem mindig adódnak életünkben.
Ezért kell, hogy „emlékkövet" állítsunk ezekre a helyekre, mint Jákob tette, nehogy gyorsan múló, fel-felvillanó emlékezetünk elveszítse ezeket a pillanatokat.

Ruth Ahl

Megbocsátás és felejtés

Amikor valóban megbocsátunk valakinek: elfelejtjük, amit ellenünk elkövetett. Épp ezért, ha egyszer csakugyan megbántuk bűnünket, azt el is kell fogadnunk, hogy Isten nemcsak megbocsátotta, de el is felejtette, amit ellene elkövettünk. Az igazi bánatot nyomon kell követnie az alázatos és felhőtlen bizalomnak, megkönnyebbülésnek, sőt örömnek.

Aki „nem tud magának megbocsátani", hallgatólagosan önmaga egyetlen és föltétel nélküli bírájának tartja saját magát, mintegy beöltözik bűntudatába és vétkébe. Az ilyen szív nem érti, hogy a teremtés az isteni szeretet műve. Az ilyen szív mindenben az idő és a tények sivár terrorját látja csak. Pedig bánata és gyötrődése után még egy lépést kellene tennie csupán, hogy elérkezzék a dolgok valódi természetéig.

...

A megbocsátás – az elengedett adósság – a mennyei boldogságnak fundamentuma. Elfogadása: Isten szeretetének a megértése.

Pilinszky János

Isten van, szeret, megbocsát, hazavár!

VIII. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozó

2003. június 7-én került sor a Munkácsi Ifjúsági Találkozóra, melyet idén Kerényi Lajos budapesti atya vezetett. Öt évvel ezelőtt is ő tartotta a lelkinapot Munkácson, s most szívesen jött újra. Elmondta, hogy a múltkor hazavitte a kárpátaljai fiatalok hírét, akikben azt tapasztalta: sokkal tisztább, erőteljesebb a magyarságtudatuk, hitük, a tiszta élet utáni vágyuk, mint az anyaországiaké.

Ez évben a téma a következő volt: „Elérkezett közénk az Isten országa Mária közvetítésével." Lajos atya a világosság titkainak segítségével elmélkedett Mária anyai szeretetéről, s arról, hogyan tudjuk őt követni Jézus útján. Az előadásokat, bár komoly témáról szóltak, mégis gyakran fűszerezte nevetés. Lajos atya ismét bebizonyította, hogy a komolyság és a nevetés nagyon is összefér. A harmadik előadás már a szentmise keretében hangzott el, mely után feltöltődve, örömmel indultak haza a résztvevők Kárpátalja különböző vidékeire.

Álljon itt néhány mondat az előadásokból:

„Stramm, állóképes keresztény fiatalokra van szükség, nem palacsintaemberekre." Mi is a palacsintaember? Lajos atya elmagyarázta: végy egy palacsintát, kend meg lekvárral, és állítsd rá egy tányérra. Szétcsúszik, szétfolyik az egész. „Te ne ilyen legyél! Stramm szülőkre, papokra, diákokra van szükség!" Ez nem csak testedzést jelent, hanem azt is, hogy a hitem is állóképes legyen. „A hit állandó tanulást igényel, különben vége. Isten a lét teljessége. Ne akard magad elbarikádozni tőle, mert akkor neked „annyi". Mintha a Hold a fényét a Nap nélkül akarná megoldani. Felnőtt fiatalok, kérjétek bátran az atyákat: 'atya, foglalkozzon velünk! Akarunk hittant tanulni!' Nektek kell akarni, de utána járjatok is, mert különben a pap is kedvét veszti."

Mária szívébe véste a Jézussal kapcsolatos szavakat, és el-elgondolkodott, csodálkozott rajtuk: gyermeki lélek volt. „Vigyázz, nehogy megvénülj!" – intett minket Lajos atya. „Akiben nincs gyermekség, lelkesedés, az vén lélek. Vannak 16-18 éves vénségek, és van 70-80 éves ifjú, akiből ragyog a szeretet, a bizalom." Ez utóbbira legjobb példa éppen Lajos atya volt, akitől épp ezért el lehetett fogadni a keményebb szavakat is.

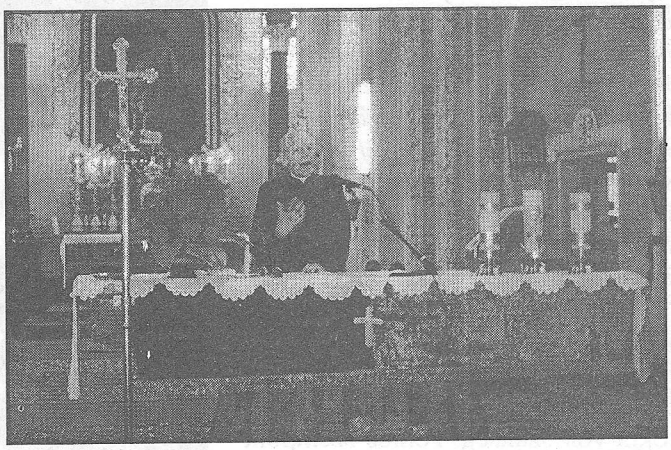

„Szoktál te mosakodni?" – firtatta például. Merthogy a lelkünket is meg kell mosni időnként a gyónásban. „Hogy néz ki a szobád, ha 3-4 hétig nem takarítasz benne? És a lelked?"

Mi az Isten országa? Az, hogy rendet teremtek magamban a gyónással, értelmemmel befogadom az Istent, személyesen is beköltözik hozzám a Szentháromság a keresztelésben, és Jézus Krisztus személyesen is hozzám jön a szentáldozásban. Isten a kegyelmét ingyen adja, „de tedd magad alkalmassá arra, hogy megválthasson. Neked is van benne szereped. Ha vízbe zuhansz és mentőövet dobnak be neked, ők mindent megtettek, de a mentőövet neked kell megfognod."

„Hiszel? Milyen a hited? Kicsoda neked Jézus Krisztus? Komolyan veszed őt? Igazgasd el a hitedet. Vagy mindent, vagy semmit! Ne válogass a hitigazságok, a tízparancsolat, a szentségek közül!"

Végezetül Lajos atya elmondta a mini-evangéliumot, melyben minden, ami fontos, benne van: „Van Isten, szeret az Isten, eljött az Isten, megbocsátja bűneidet az Isten, és hazavár az Isten!"

Pápai Zsuzsanna

Először voltam a Munkácsi Ifjúsági Találkozón. Reggel 7.15-kor vett fel minket a téglási templom előtt a busz. Érkezésünk után regisztráltuk magunkat és kaptunk egy programlapot, amin az énekek is megtalálhatóak voltak. Mikor először olvastam el a programokat, az volt az első gondolatom, hogy ez is „egy újabb unalmas nap lesz", de amikor bementem és hallgattam az első előadást, teljesen felvidultam, mikor Lajos atya beszélt. Olyan mélyreható és egyben mulatságos volt! Aztán a csoportbeszélgetésektől tartottam, de az is csodálatosra sikeredett. Teljesen elámultam, ahogyan Mira nővér beszélt a hitről. Később örömmel mentem a második előadásra és az azt követő csoportbeszélgetésre. Az ebédet is örömmel fogyasztottuk én és a barátaim, akikkel itt találkoztam. Azt hiszem, biztosan állíthatom: ez egy gyönyörű nap volt Istennel és a barátaimmal.

Tóth Henrietta, Téglás

Gitáros tábor Ungvár-Radváncon

Június 30-a és július 6-a között először rendeztek gitáros tábort Kárpátalján. A tábor célja az volt, hogy a részt vevő fiatalok elsajátítsák vagy továbbfejlesszék a gitározás tudományát, s így hittanórákon, ifjúsági miséken, összejöveteleken és más alkalmakon hasznosíthassák tudásukat a többiek, az egész egyházmegye javára.

„Először nem is tudtuk, hogyan kezdjünk hozzá, hogyan kell egy gitáros tábort megszervezni – mesélik a tábor főszervezői. – Először is oktatókra volt szükség. Fontos szempont volt, hogy ne csak jól tudjanak gitározni, hanem példamutató keresztények is legyenek. Elmondhatjuk, hogy szerencsésen választottunk. Négy magyarországi oktatót hívtunk meg: Deme Csabát Veresegyházáról, aki családjával érkezett, Mozsáry Andrást Budapestről, Béni Csabát Hódmezővásárhelyről és Horváth Edét Szegedről. Kárpátaljáról Kiss Katalin és Dovhomelya Viktória vett részt a fiatalok képzésében.

Fontosnak tartjuk, hogy legyenek olyan emberek az egyházközségekben, akik ezzel a zenei szolgálattal közel hozzák a fiatalokat az Egyházhoz. Visszatekintve a táborra, úgy érezzük, érdemes volt megszervezni, és jövőre is szeretnénk sort keríteni rá."

A mintegy 25 résztvevő Kárpátalja különböző vidékeiről érkezett Ungvár-Radváncra, a katolikus kollégiumba. Az első este ismerkedéssel telt, majd másnap reggel kezdetüket vették a gitárórák. Négy kezdő és egy haladó csoport alakult; a kis létszámú csoportokban lehetőség nyílt arra, hogy az oktató mindenkire elegendő figyelmet fordítson. Délelőttönként három gitárórát tartottak. Az ebédet követő pihenő után Mészáros Domonkos ungvári plébános és Béni Csaba oktató előadásokat tartottak, melyeket csoportbeszélgetések követtek. Esténként énekpróbára és szentmisére került sor, valamint gyakorolhatták az aznap tanultakat, amit nagy lelkesedéssel önként meg is tettek, még a csütörtöki nagy kirándulás fáradalmai után is. A csütörtök ugyanis egésznapos kirándulással telt; a fiatalok ellátogattak a Vereckei-hágóra, valamint egyházmegyénk székesegyházába és a munkácsi várba.

Utolsó este a táborozók átvonultak az ungvári Szent György templomba, ahol ifjúsági szentmisén vettek részt az oda érkező többi hívővel együtt. A gitáros tábor bátrabb résztvevői bekapcsolódtak a zenekar munkájába. A szentmisét Lucsok Péter Miklós OP újmisés atya tartotta. Este táncház volt a kollégiumban, majd vasárnap reggel szentmisével zárult a tábor, melyet Molnár Miklós ráti plébános celebrált a kápolnában.

Oktatók és résztvevők számára egyaránt nagy és emlékezetes élmény marad az idei gitáros tábor. Néhányukat megszólaltattuk, hogy meséljenek kicsit magukról, a gitározással való kapcsolatukról és a táborban szerzett tapasztalataikról.

Béni Csaba 18 éves korától tolószékhez van kötve. Ezt azonban nem betegségnek, hanem egy másféle állapotnak tekinti. Gyerekkora óta gitározik. Nem sokkal balesete után bekerült egy közösségbe, ahol gitáros zenei szolgálatot látott el, majd később gitáros táborokban vett részt. Jelenleg a Hódi Tücskök zenekarának a vezetője. Sokáig foglalkoztatta, mi is a hivatása, majd idővel felismerte, hogy a zenei szolgálat is lehet hivatás. „Ti is próbáljátok meg, ha nem is élethivatásként, de feladatként kitartással végezni a zenei szolgálatot. Az egyház hagyományába bele lehet illeszteni."

Horváth Ede így mesélt magáról: „Nem voltam mindig keresztény. Egy napon meghívtak a Szeged-Felsővárosi templomba. Ott találkoztam ezzel a fajta gitáros zenével, és nagyon megtetszett. Nagy hatással volt rám a közösség szeretetteljes légköre is. Még abban az évben megkereszteltek. Először vagyok Kárpátalján; nagy élmény látni a történelmi helyeket, valamint azt is, hogy az itteni emberek is ismerik azokat a dalokat, amelyeket Magyarországon énekelnek. Ki tudja, mi bontakozik ki ebből a gitáros táborból. Lehet, hogy most itt van köztünk a „kárpátaljai Sillye Jenő".

A tanulók közül Szolánszky Feri már haladónak számít. „Két éve kerültem az ungvári ifjúsági énekkarba, mert vonzott az egyházi könnyűzene. Négy éve gitározom, és próbálok fejlődni benne. Ezért is jöttem ebbe a táborba. Itt megtanultam helyesen hangolni, kéztechnikákat lestem el, és persze új dalokat tanultam. Jó volt a közös zenélés az oktatókkal és a többi résztvevővel. Remélem, jövőre is rendeznek ilyen tábort, mert szívesen eljönnék".

Balogh Kata kezdőként jött a táborba. „Érdekelt a gitározás, és gondoltam, hátha ellesek egy-két fogást, amivel színesebbé tehetem az általam vezetett hittanórákat. Azelőtt sohasem fogtam gitárt a kezembe, és először el is bizonytalanodtam, hogy sikerül-e majd valaha is játszanom rajta. Azonban kitartóan próbálkozom, és már tapasztaltam is a fejlődést. A hangulat és a társaság nagyon jó volt, igazán jól éreztem magam. Ha sikerül szereznem egy gitárt, otthon sokat fogok gyakorolni, mert egy hét alatt azért nem sikerült gitárvirtuózt faragni belőlem. Magánszorgalommal még bizonyára sokat fejlődhetek."

Köszönjük Nincz Magdolna főkonyhásnak és az ungvári egyházközséghez tartozó segítőtársainak a finom ételeket. Köszönjük a tábor megszervezését Megyesi Lászlónak és Kiss Katalinnak, az ungvári domonkos nővéreknek pedig azt, hogy a kollégiumot a gitáros tábor rendelkezésére bocsátották.

Ódri

A Munkácsi Ifjúsági Kórus jótékonysági koncertje Budapesten

2002. november 19-én fogadott be először látogatókat a Munkácsi Szent Erzsébet otthon. Eredetileg téli melegedőhelynek szánták, de – látva a sok másféle szükséget is – az otthon kibővítette munkáját. Azóta naponta 30-40 ember fordul meg itt, ahol lehetősége van fürdésre, enni adnak neki és törődnek vele, amiben legtöbbjüknek sajnos nincs részük máshol.

Kórusvezetőnknek, Szvirida Jánosnak, aki a Szent Erzsébet otthon vezetője is, pompás ötlete támadt: milyen jó lenne, ha a kórusunk éneklésével tudna segíteni az otthonnak. Sok utánajárással sikerült is megszervezni egy magyarországi utazást.

2003. május 9-én korán reggel Losák István atya áldásával indultunk útnak két mikrobusszal. Hosszú és fárasztó, rendkívül kalandos, de vidám utazás után este 6 órára érkeztünk meg Káposztásmegyerre, ahol az ottani hittanosok vártak minket rövid beszélgetésre, ismerkedésre. A fiatalok megmutatták nekünk a templomukat. Különlegesen érdekes ez a templom: az a terem, ahol a szentmiséket tartják, több más célra is alkalmas. Konferenciákat, különböző rendezvényeket is szoktak itt szervezni. Azt, hogy ez a hely az Úrral való találkozásnak a helye, igazából csak egy feszület jelzi. Az oltáriszentséget külön kápolnában őrzik, amely szintén a templomon belül található. Ezenkívül van itt urnatemető, tornaterem, hittantermek, amelyek száma a hittanosok számával együtt nő. Nagyon jó érzés töltött el minket, amikor hallottuk, hogy Magyarországon mennyi a hívő fiatal, aki az Úr útján szeretne járni.

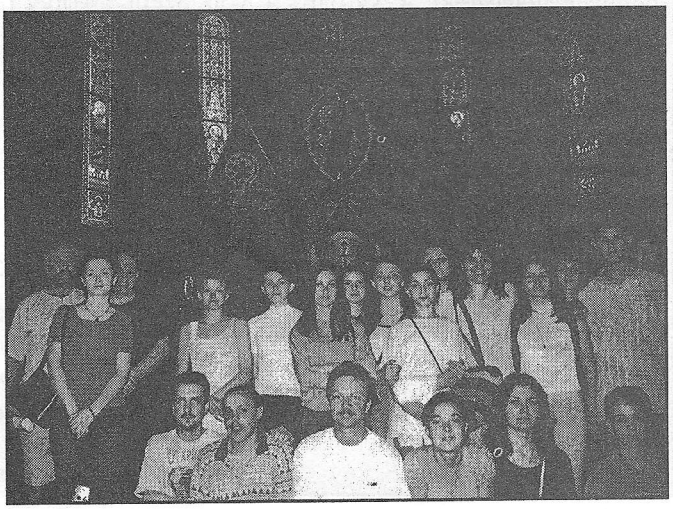

Családoknál voltunk elszállásolva, akik igen szívélyesen fogadtak minket. Május 10-én közös városnézésen vettünk részt. Megtekinthettük a Mátyás-templomot, a Szent István-bazilikát, jártunk Buda vára udvarán, sétáltunk a Városligetben és még sok más élményben volt részünk. Este bálba voltunk hivatalosak, amelyet a fogadó családok rendeztek. A sok tánc között megcsodálhattuk a baptista harangzenekar gyönyörű muzsikáját. A harangokon kívül hárfát és cimbalmot is megszólaltattak. Egyik kórustagunk hegedűjátékával csatlakozott zenéjükhöz, és nagy sikert aratott a magyarországiak körében.

Május 11-én, vasárnap volt „misszión" lényege. A Szent József-templom és az István téri templom szentmiséin szívvel-lélekkel, és persze énekünkkel vettünk részt. A szentmiséken összegyűjtött pénzt a Szent Erzsébet otthon kapta. Szvirida János kórusvezető köszönetet mondott azoknak, akiknek köszönhetően még hatékonyabban tudnak majd segíteni a rászorulóknak.

Vendéglátóink ezután egy kis kerti partival búcsúztak tőlünk, majd hazafelé indultunk, magunkkal hozva vendégszeretetüket, ami nem kézzelfogható és megszámolható, mint az adomány, de éppen olyan valóságos és értékes, mert mindkettőnek ugyanaz a forrása: a szeretet.

Zsupán Szilvia és Ovcsinyikova Erzsébet

Hazai Hírek

Június 7. A zsitomiri székesegyházban felszentelték Vitalij Szkomarovszkijt, a kijev-zsitomiri egyházmegye segédpüspökét.

Június 13. A betegek kenetének ünnepélyes feladására került sor Munkácson, a székesegyházban. A jelentkezők három napig készültek a szentség felvételére a reggeli szentmisék keretében tartott lelkigyakorlattal.

Június 14. Szláv fiatalok találkozóját tartották Szerednyén, melynek végén a résztvevők gyalogosan zarándokoltak el Antalócba, a búcsúba.

Június 20. Munkácson, a székesegyházban Majnek Antal püspök pappá szentelte Vitalij Novak és Leonid Kuklisin lazarista szerzeteseket.

Ballagás a gyertyánligeti katolikus óvodában

Immár harmadik alkalommal ballagtak a gyertyánligeti katolikus óvoda végzős óvodásai. Szép, tartalmas és vidám ünnepségben volt részünk, nekünk szülőknek, nagyszülőknek.

Gyermekeink a sok szép egyházi éneken, köszöntő versen kívül vidám, közös táncokat, játékokat játszottak a szülőkkel, s adtak ízelítőt a magyar nyelvtudásukból is.

Hála Munkácsy Gizella óvónőnek, hitoktatónak gyermekeink lelki, szellemi, fizikai felkészítéséért az iskolára, a magyar első osztályban való tanulásra.

Az ünnepségen azt is tapasztaltuk, hogy nem csak a magyar szülők gyermekei, de az ukrán és a vegyes házasságból született gyermekek is ismerik a magyar ábécé sok betűjét, a számokat 10-es számkörben, jól tájékozódnak a füzetben, betűelemeket, számokat is írnak, nagyon ügyesen. Az ünnepségen több verssel és ajándékkal emlékeztek meg a gyermeknapról is.

Ezúton is szeretnénk megköszönni mindazok munkáját, akik gyermekeinkért fáradoztak: az óvoda vezetőnőjének, Visován Nadijának, a csoportvezető óvónőnek, Munkácsy Gizellának, Kurilják Gálja óvónőnek, valamint az óvoda többi dolgozójának.

Angéla Irén és Krausz Anna, szülők

Június 24. Majnek Antal püspök három domonkos szerzetest szentelt: Lucsok Péter Miklóst pappá, Balog Petro és ... Dmitrijt pedig diakónussá.

Június 28. Ugyancsak a Munkácsi Szent Márton Székesegyházban Majnek Antal püspök pappá szentelte Molnár János és Stanco Attila diakónusokat, valamint diakónussá szentelte Rácz István ötödéves papnövendéket.

Június 29. Az Egymásért osztrák-magyar segélyszervezet tagjai autóbusszal érkeztek Kárpátaljára, ahol egyhetes látogatást tettek az általuk támogatott helyeken. A szervezetet Várföldy Tamás és Mária vezetik, akik áldozatos munkájukkal több mint tíz éve támogatnak sok iskolát, kórházat, valamint szegény sorsú embereket.

Június 30. – július 6. Első alkalommal rendeztek gitáros tábort Kárpátalján, mintegy 30 résztvevővel. A helyszín az ungvár-radványi katolikus kollégium volt.

Július 11-13. Roska Péter atya tartott lelkigyakorlatot Munkácson, melyen 65-en vettek részt. A lelkigyakorlatozók Kárpátalja különböző vidékeiről érkeztek, öt résztvevő pedig Budapestről.

Boldog Romzsa Tódor püspök hazatért

Az 1947-ben meggyilkolt és két évvel ezelőtt boldoggá avatott, szentéletű görög katolikus püspök hamvait évekkel ezelőtt Budapestre szállították az Országos Antropológiai Intézetbe, hogy megállapítsák személyazonosságát. A vizsgálat pozitív eredménnyel zárult, s most hazahozhatták a hamvakat.

Június 27-én az ukrán-szlovák határról zarándokmenet kísérte a hamvakat az ungvári görög katolikus szemináriumhoz. A többezres menetben az egész megyéből érkezett papok és hívek vettek részt. Itt Jurij Dzudzar segédpüspök hálaadó szentmisét mutatott be. Ezt követően a görög katolikus ifjúsági szervezetek tagjai szavalatokban, énekekben mutatták be Romzsa Tódor püspök életét és vértanúságát. Éjfélkor gyertyás körmenetet tartottak a szeminárium épülete körül.

Másnap, június 28-án a városon keresztül menetben vitték az üvegkoporsót, melybe a vértanú püspök hamvait helyezték. A várban, a volt Szent György templom előtt Milan Sásik görög katolikus püspök celebrált nagymisét. Felolvasták a Szentatyának a jelenlevőkhöz írt levelét, majd Roger Etchegaray bíboros, a pápa delegátusa és Nikola Eterovic apostoli nuncius mondott beszédet. Megszólalt Mihajlo Maszlej atya és Teofila nővér is, ők Romzsa Tódor halálának utolsó élő szemtanúi.

Ezután a székesegyház felé indult a menet, ahol az egyik oltár alatt helyezték nyugalomra a sokat szenvedett püspök hamvait. Romzsa Tódor hazatért; újra itt van azok között, akikért élt és akikért életét adta; továbbra is számíthatunk közbenjárására, most még inkább, mint egykor.

Pápai Zsuzsanna

Emlékezés az 1933-as ukrán éhínség áldozataira

Lvov: Ukrán egyházak is csatlakoztak ahhoz a kutatási programhoz, amellyel megemlékeznek a sztálini rezsim által okozott iszonyatos éhínség 70. évfordulójáról. A vérengző diktátor, Sztálin által végrehajtott erőszakos kolhozosítás következtében ukránok milliói a szó szoros értelmében éhen haltak az 1932-33-as év során. A kezdeményezés célja, hogy az új nemzedék megismerje ezt a rettenetes történelmi időszakot, amelynek társadalmi-gazdasági hatásai még hosszú időn keresztül éreztették hatásukat.

A terv megvalósításán Anna Szemenjuk, az Ukrán Hazafias Szövetség tagja és Mihajlo Volosin redemptorista atya fáradozik. A kutatás során videofelvételeket készítenek az éhínség túlélőivel. A megemlékezés programján nemzetközi értekezlet is szerepel, melynek témája: „Az ukrán nemzet fizikai és lelki megsemmisítése, annak módszerei, problémái és következményei." A kezdeményezéshez a katolikus egyházon kívül csatlakozott az autonóm ukrán ortodox egyház, az abból kivált kijevi patriarchátus és a Moszkvához hű patriarchátus. Ez utóbbi azonban nem tudatta, hogy aktívan részt vállal-e a terv megvalósításában. VR/MK

Külföldi hírek

Egymilliárd fölött van a katolikusok száma a világon

Vatikánváros, 2003. június 17. A római katolikus egyház tagjainak száma az elmúlt 25 év alatt 40 százalékkal növekedett és jelenleg csaknem 1,1 milliárdot tesz ki – ismertetett vatikáni adatokat az Il Messaggero című római napilap.

Ami a földrészek szerinti megoszlást illeti, napjainkban a legtöbb római katolikus vallású Latin-Amerikában él, 460 millió. Európában ez idő szerint 280 millió a római katolikus vallásúak száma. A legnagyobb arányú növekedést Afrikában regisztrálták: a fekete kontinensen jelenleg 136 millió katolikus van, 150 százalékkal több, mint II. János Pál pápaságának kezdetén, egy negyed századdal ezelőtt.

Az első három ország, amelyekben a legtöbb katolikus él: Brazília (147 millió), Mexikó (91 millió) és az Amerikai Egyesült Államok (64 millió) – áll a *dpa* jelentésében.

MTI/Keresztény lapszemle

Schönberger Jenő szatmári püspök felszentelése és beiktatása.

Szatmárnémeti: Június 21-én délelőtt egyházi és világi méltóságok, valamint több száz hívő jelenlétében szentelték fel és iktatták be tisztségébe Schönberger Jenő kinevezett szatmári megyéspüspököt, aki ettől a naptól kezdve a püspöki kollégium teljes jogú tagja és a szatmári egyházmegye főpásztora.

Jakubinyi György gyulafehérvári érsek köszöntőjében a szent életű Hám János és a vértanúhalált halt Scheffler János munkásságának folytatására biztatta Schönberger Jenő szatmári megyéspüspököt, aki az 1804-ben felállított szatmári egyházmegye tizenötödik vezetője. Az egyházmegye új főpásztorának beiktatására Szatmár és Máramaros megye minden részéről érkeztek a hívek; a székesegyházban egy tűt sem lehetett volna leejteni a híveknek kijelölt helyeken, annyian voltak.

A tíz órakor kezdődő ünnepi szentmisét dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek, Jean-Claude Périsset címzetes érsek, bukaresti pápai nuncius, valamint Tempfli József nagyváradi megyéspüspök celebrálta. Kárpátaljáról Majnek Antal püspök, Schönberger Ferenc császlóci plébános, máramarosszigeti címzetes esperes vettek részt az ünnepi szentmisén. /MK

A katolikus templomok éjszaka is legyenek nyitva

Bécs: Ezt szeretné Christoph Schönborn bíboros, bécsi érsek. A főpásztor a kezdeményezésről, mint a „kegyelem éjszakájáról" szólt. A hívek így a nap bármely időszakában menedéket találnának egy csöndes helyen, ahol imádkozhatnának.

A bécsi bíboros-érsek a Vatikáni Rádiónak elmondta: a kezdeményezés terve a párizsi, lisszaboni és brüsszeli érsekekkel együtt merült fel. Olyan nagyvárosokról lenne szó, amelyekben az emberek a leginkább szomjúhoznak az evangéliumra és arra, hogy megtalálják Istent. Az ötlet eredetileg az Emmanuel karizmatikus csoporttól származik. Az európai fővárosok előnyére válna, ha történelmi és művészeti emlékekkel teli templomaik nyitva tartanák ajtajukat éjszaka is. Sokak örömére válna, és az imában, a csöndben talán rendkívüli élményre tehetnének szert – mondta Schönborn bíboros, hozzátéve még, hogy ezek a kegyelmi éjszakák a nagyvárosi papok számára is nagy evangelizációs lehetőséget rejtenek. Az egyház ezáltal megnyitná szívét a mai emberek sebzett szíve előtt, és ez sokak megtérését eredményezné. VR/MK

II. János Pál pápa egynapos látogatása Bosznia-Hercegovinában

Szarajevó: Hat évvel emlékezetes szarajevói, és két héttel harmadik horvátországi látogatása után a pápa ismét a balkáni térségbe utazott, hogy ezúttal a Boszniai Szerb Köztársaság fővárosában, Banja Lukában találkozzék a döntő mértékben horvát származású katolikus hívekkel. Látogatásának közvetlen célja volt, hogy boldoggá avassa Banja Luka nagy szülöttét, Isten Szolgáját, Ivan Merz laikus középiskolai tanárt. A pápa mostani, 101. apostoli útja tágabb értelemben az 1996-ban véget ért háborúban lelkileg és fizikailag is súlyosan megsérült ország újjáépítését és a különféle nemzetiségek és felekezetek közötti benső kiengesztelődést szolgálta.

A boldoggá avatási szentmise végén – melyen kb. 50-60 ezer zarándok vett részt – a pápa öt különféle nyelven, köztük magyarul is köszöntötte a boldoggá avatásra érkezett zarándokokat.

VR/MK

Július és augusztus szentjei

Szent Hedvig
királyné

Ünnepe: július 18.

Szent Hedvig lengyel királynő Nagy Lajos magyar és lengyel király, valamint Erzsébet boszniai hercegnő harmadik gyermeke volt. Egy szerződés értelmében, melyet atyja, Lajos király Lipót ausztriai herceggel kötött, Lipót fia, Vilmos hitvesének szánták. A házasságkötés szertartását a négyéves Hedvig és a nyolcéves Vilmos között 1378. június 15-én Hainburgban Demeter bíboros, ostrzyhomiai érsek végezte. A két gyermeket ezután együtt nevelték Bécsben.

Lajos király halála után a magyar trónra Mária, Hedvig nővére került, őt pedig a lengyel trónra rendelték. A lengyelek azonban, akik Hedviget királynőjükké választották, Vilmost nem akarták a trónon látni, ezért amikor Jagelló László követeket küldött, hogy megkérje Hedvig kezét, szívesen fogadták, meghallgatták kérését, főként mert ígéretet tett arra, hogy vele együtt az egész litván nép megkeresztelkedik és egyesül Lengyelországgal. A Habsburgok erre Krakkóba küldték Vilmost, de a lengyelek kiűzték az országból.

Miután László megkeresztelkedett, 1386. február 18-án megtartották az esküvőt.

Hedvig tevékenyen részt vett az állam életében. Veleszületett értelmessége és széles körű műveltsége révén sok emlékezetes dolgot művelt rövid élete folyamán. Mindenekelőtt elérte azt, amit sem törvény, sem fegyver nem tudott elérni: a pogány Litvániát a kereszthez vezette.

1397-ben Prágában kollégiumot alapított litván teológusok számára.

Hedvig szívén viselte a betegek, árvák, szegények, elesettek sorsát. Gyakran látogatta a kórházakat, ápolta betegeiket. Sok kísérletet tett a parasztság nyomorának enyhítésére.

1399-ben szentség hírében halt meg.

II. János Pál pápa 1997. július 8-án Krakkóban avatta szentté.

Árpád-házi Szent Kinga
királyné

Ünnepe: július 24.

IV. Béla magyar király és Laszkarisz Mária bizánci császári hercegnő elsőszülött gyermekeként látta meg a napvilágot. Testvére volt Árpád-házi Szent Margitnak. Gyermekkorától fogva mélyen vallásos volt. IV. Béla udvarában mind a domonkosok, mind a ferencesek szívesen látott lelkivezetők voltak. Így juthatott Kinga egész fiatalon arra az elhatározásra, hogy szüzességi fogadalommal életét teljesen Istennek szenteli.

Nem is sejtette, hogy életéről mások már tárgyaltak – nélküle.

Mert amikor a tatár hordák vészfelhői tornyosultak az ország egére, többé nem a dinasztikus tervek, hanem a gyors és közvetlenül kapható katonai segítség lett a döntő szempont. Így aztán 1239-ben igent mondtak a szomszédos lengyel fejedelem leánykérő küldöttségének, és leányuk pár napos vívódás után beleegyezett akaratukba, de közben bízott abban, hogy ha Isten sugallta neki szüzessége fogadalmát, lehetővé teszi majd annak teljesítését az új életformában is.

Az országra szóló esküvő és lakodalom után nem egykönnyen sikerült királyi férjét rávenni, hogy tartsa tiszteletben szüzességi fogadalmát, sőt, maga is ilyen fogadalmat tegyen.

A tatárok a muhi csata évében Lengyelországon is végigszántottak. Miután elvonultak, Kinga hazalátogatott Magyarországra, s az apjától kapott bányászok segítségével megnyittatta a híres bochniai sóbányákat.

Férje hosszabb betegség után, 1279-ben meghalt. Temetésén Kinga már a ferences apácák ruhájában vett részt, így is jelezve élete özvegyi szakaszának irányát és tartalmát. Jolán húga társaságában abba az ószandenci klarissza zárdába lépett, amelyet annak idején a férjével együtt építtetett és látott el javadalmakkal. Jótékonykodással és imaélettel teltek el napjai.

1291 őszén betegeskedni kezdett, és 10 hónapi betegség után 1292 júliusában állapota válságosra fordult, majd július 24-én, Szent Jakab apostol vigíliáján befejezte áldásos földi pályáját.

1690-ben VIII. Sándor pápa avatta boldoggá. Öt évvel utóbb XII. Ince pápa Lengyelország egyik védőszentjévé tette. II. János Pál pápa 1999. június 16-án Ószandencben szentté avatta.

Szent Anna és Szent Joachim

Ünnepük: július 26.

Az újszövetségi könyvek semmit sem mondanak a Boldogságos Szűz Mária szüleiről. Egy 2. századi apokrif irat írja, hogy Mária édesanyját Annának, apját Joachimnak hívták, és a két név jelentése figyelmet érdemel, mert Anna annyit jelent: kegyelemmel áldott, Joachim pedig: Isten megvigasztal.

Az ünnep dátuma egy templom fölszentelésének évfordulójából adódott. A régi hagyomány ugyanis úgy tartotta, hogy Mária Jeruzsálemben született, és szülőháza, Anna asszony háza a Bethesda-tó közelében állt. Az 5-6. században e föltételezett születési hely fölé bazilikát építettek, s ennek fölszentelési napja július 26-a volt.

Kolbe Szent Maximilián
szerzetes, vértanú

Ünnepe: augusztus 14.

Maximilián Kolbe egy lengyelországi kisvárosban született 1894. január 8-án. Szülei szegény takácsok voltak, s hamarosan föl kellett adniuk mesterségüket.

A család annyira szegény volt, hogy a gyermekek iskoláztatása ele-

inte nem állt módjukban, az elemi ismereteket a családban szerezték meg.

1907-ben Pabianice plébániatemplomában ferences atyák tartottak hosszabb missziót. Hatásukra a két idősebb fiú, Ferenc és Rajmund elhatározták, hogy belépnek a ferencesek közé, amit meg is tettek. Nemsokára a harmadik testvér, József is követte őket.

Rajmund a kisszemináriumot a lembergi ferenceseknél végezte, s ugyanott kezdte meg a noviciátust is. A rendben a Maximilián nevet kapta. 1912 őszétől filozófiát tanult Krakkóban. Elöljárói hamar fölfigyeltek tehetségére és szolgalmára, ezért további tanulmányok céljából Rómába küldték, ahol 1912 és 1915 között a Gregoriána Egyetemen filozófiát, 1915-től 1919-ig a Nemzetközi Ferences Kollégiumban, a Seraphicumban teológiát tanult. Mindkét szakon doktorátust szerzett.

1918. április 28-án Rómában pappá szentelték, és a fiatal Maximilián pátert a rend Krakkóba küldte, hogy a ferences szemináriumban filozófiát és egyháztörténetet tanítson. Hamarosan azonban másfél évre félbe kellett szakítania a munkát, mert tüdőbajt kapott. Gyógyulása után elhatározta, hogy vallásos folyóiratot indít A Szeplőtelen Szűz Lovagja címmel.

Páter Maximilián az egész világot meg akarta nyerni Krisztusnak és a Boldogságos Szűz Máriának: 1929-ben tehát missziós kisszemináriumot alapított. Egy évvel később négy testvérrel Távol-Keletre indult, hogy ott új missziókat alapítson. Gyenge fizikuma miatt csak egy állomás alapítását tudta befejezni, Nagasakiban.

A háború kitörése után negyven társával együtt hamarosan letartóztatták, december 8-án azonban szabadon bocsátották. 1941. február 17-én a Gestapo másodszor is letartóztatta. Május 20-áig a hírhedt varsói Pawiak börtönben volt, majd Auschwitzba szállították. Itt a 16670-es rabszámot kapta.

Július végén a 14-es blokkból, ahol Páter Maximilián is élt, egy fogolynak sikerült megszöknie. Megtorlásul a tábor parancsnoka, Karl Fritsch a blokkból tíz foglyot éhhalálra ítélt. Amikor fölolvasták a tíz nevet, egyikük, Franciszek Gajowniczek felzokogott: ha meghal, felesége és két gyermeke teljesen egyedül marad. Amikor ezt Maximilián páter meghallotta, jelentkezett a táborparancsnoknál azzal a kéréssel, hogy magára vállalhassa a családapa helyett a halált. A parancsnok teljesítette kérését.

A tíz halálraítéltet a 13-as blokk sötétzárkájába vezették. A zárkából mindvégig imádság és énekszó hallatszott, amelyet Maximilián vezetett. Bensőséges imádsággal búcsúztatott minden halottat, akiket naponta a zárkából elszállítottak. Nagyboldogasszony vigíliájának estéjén a tábori hóhér ölte meg egy fenol-injekcióval. Testét, miként a többiekét, elégették. Harminc évvel később, 1971. október 18-án VI. Pál pápa boldoggá, II. János Pál pápa 1982. október 17-én szentté avatta.

Limai Szent Róza

szűz

Ünnepe: augusztus 23.

A Szűz Máriáról nevezett Róza - ezt a nevet mint harmadrendi domonkos nővér kapta – Dél-Amerika és Peru számára olyan jelentős szent, mint Itáliának Sziénai Szent Katalin vagy Spanyolországnak Avilai Szent Teréz.

Peru fővárosában, Limában született 1586. április 20-án vagy 30-án. A keresztségben az Izabella de Flores nevet kapta. A család egy indián szolgálója azonban Rózának kezdte becézni, és ez a név rajta is maradt.

„Amint Róza értelme kinyílt, szent félelemmel és irtózással kerülte a bűnt. Ha azt érezte, hogy valami szenvedély az értelme ellen lázad, minden nehézség nélkül üldözőbe vette és elűzte magától." Egész életében vezekelt: hajának levágásával tiltakozott és fordult szembe családja tervével, mely szerint egy jó házból való ifjú feleségének kell lennie; kezét oltatlan mésszel csúfította el; a derekán haláláig egy súlyos lakattal lezárt láncot viselt; a fejére vasból készült töviskoronát rakott; ciliciumot hordott és ostorozta magát; az ágya kemény deszkából készült; a szülei házából kiköltözött a kertbe egy saját kezűleg épített kunyhóba. E vezeklésssel is lelki anyja és mesternője, a kétszáz évvel korábban élt, s ugyancsak domonkos harmadrendi Sziénai Szent Katalin példáját követte.

Csodálatos életéhez az imádság szolgáltatta az alapot. Napjaiból olykor tizenkét órát is lefoglalt a szóbeli és szemlélődő imádság. Lelki gyakorlatait kézimunkával váltogatta: font, szőtt, hímzett, művelte a kertet, és bevételeivel a szüleit támogatta. Életformája lett az Úr Krisztus jelenlétében való élet és a vele való szüntelen társalgás. Éppen ez jelentette lelki életének mindennapos táplálékát.

Keresztes Szent János tanítványaként abból a felismerésből indult ki, hogy a teremtmény „semmi" önmagától, de Isten épp azért teremtette, hogy a kegyelemmel oly magasságba emelkedjék, hogy a Megtestesült Ige menyasszonya legyen.

Mint a többi nagy szent, igen sokat szenvedett az Egyházért. Gyötrelmeit így vázolja: „Az életgyónás igen nagy szenvedést jelentett... Szorongás, vigasztalanság, elkeseredés, kísértés, harc, a gyóntató atyák részéről meghazudtolás, az emberektől meg nem értés, betegségek, fájdalmak és a láz."

A szigorú vezeklés, a másokért való szünet nélküli fáradozás korán ágynak döntötte. 1617. augusztus 24-én halt meg, s utolsó óráiban lassan és nagyon meggondoltan mondogatta: „Jézusom, Jézusom, maradj mellettem!" Amikor holttestét átvitték a Szent Domonkos-templomba, olyan tömeg kísérte, hogy az alkirály katonáinak kellett megvédeni.

Halála után azonnal általános tisztelettel vették körül Limától Madridig. Először a Szent Domonkos-templom főoltára közelében, majd a Sziénai Szent Katalin-kápolnában temették el. 1668. február 12-én avatta boldoggá XI. Kelemen pápa. 1669-ben Lima, 1670-ben egész Nyugat-India és a Fülöp-szigetek patrónája lett. Szentté avatása 1671. április 12-én történt. Ünnepét 1727-ben vették fel a római naptárba, augusztus 30-ára. Emlékünnepét 1969 óta augusztus 23-án ünnepeljük.

Témák a gyereknevelés művészetéből 10.

A ránk bízott ajándék

Cikksorozatunkban sok szó esett arról, hogyan alakul ki az egészséges önértékelés, önelfogadás. Felvetődhet a kérdés, hogyan férnek ezek össze az alázatosság erényével, illetve hogy egyáltalán miért fontos kérdés ez a keresztény nevelésben.

... MINT ÖNMAGADAT

Egy szerzetesnővértől olvastam egyszer, hogy nem az az alázatos ember, aki mindenkinél kisebbnek és értéktelenebbnek tartja magát, hanem az, aki tisztában van a maga értékeivel és hibáival, *se alul-, se túl nem értékeli önmagát.*

Jézus parancsa így szól: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!" Azaz felebarátodat is és önmagadat is. Aki nem tudja magát szeretni, elfogadni, értékelni, az gyakran képtelen a felebarát szeretetére, elfogadására, értékelésére. Ma már tudjuk, hogy az önértékelést leginkább befolyásoló időszak a gyerekkor, és azt is, hogy a Mennyei Atyával való kapcsolat, a Belé vetett természetes bizalom többnyire hasonlít az édesapával ill. a szülőkkel való viszonyra.

SZERETLEK, MERT VAGY

Ha valaki gyerekkorában azt tapasztalta, hogy szülei szeretik és értékelik – feltételek nélkül, tehát függetlenül attól, hogyan viselkedik és milyen eredményeket ér el –, az sokkal könnyebben fogadja el az Atya szeretetét. *Jobban el tudja hinni, hogy az Atya önmagáért, nem pedig a „teljesítményéért" szereti,* és hogy akkor is szereti, ha vétkezik ellene. Az ilyen ember felnőttként nyitottabb arra a felszabadító élményre, hogy Jézus Krisztus szeretetből meghalt érte, és valóban elvette a bűneit. Ez hálával és szeretettel tölti el Isten és az emberek felé, és nagylelkűvé teszi mások elfogadására. Megtalálja „helyét": ő Isten szeretett gyermeke, aki mindent az Ő szeretetének köszönhet. Értékesnek találja önmagát: hiszen az Atya annyira becsülte, hogy saját Fiát adta érte. Értékessége tudatában nincs szüksége arra, hogy mások értékelését mindenáron kiharcolja. Mivel ő is megtapasztalta mások (szülei) megbecsülését, tud becsülni és szeretni másokat, nagylelkűbb a megbocsátásban.

SZERETLEK, HA...

Ha valaki gyerekkorában azt tapasztalja, hogy szülei szeretetét ki kell érdemelni, ha mindig felróják neki a rosszat és csak ritkán dicsérik meg, az később nehezen hiszi el akár Istennek, akár házastársának, hogy ő szerethető. Isten – vagy akár a felebarát – ingyenes, feltétel nélküli szeretete felfoghatatlannak tűnhet számára. „Imateljesítménnyel" különböző áldozatokkal próbálja „megszerezni" Isten szeretetét és elismerését – bocsánatát pedig nehezen fogadja el. Felebarátaihoz való viszonya is ennek áldozatává válhat: nem tudja őket önmagukért szeretni, elfogadni, csak akkor, ha megfelelnek elvárásainak. Mivel nem élte át azt, hogy akkor is szeretik és megbocsátanak neki, ha rosszat tesz, ő sem képes így cselekedni másokkal.

Mivel az értékesség érzése egyik legalapvetőbb szükségletünk, az ilyen ember más módon próbálja meg „értékessé tenni" önmagát: *mindig érzékeltetni akarja, hogy ő mégiscsak jobban csinálja, jobban tudja a dolgokat,* hogy ő „fontos" ember. Önértékeléséhez szükségesnek tartja, hogy mások „fölött" legyen, ezért igyekszik – sokszor nem is tudatosan – magát jó színben, másokat pedig inkább negatívan feltüntetni. Elítél másokat (ezzel is bizonyítva magának, hogy bezzeg ő jobb). Alapállása a védekezés: mindenképpen be kell bizonyítania, hogy neki van igaza, hogy ő a „jobb". Nem kell tovább folytatni a sort ahhoz, hogy lássuk, milyen következményekkel van mindez az emberi kapcsolatokra, és persze az Istennel való kapcsolatra is.

EZ MÁR VÉGLEGES?

Azt jelentené ez, hogy aki gyerekkorában nem kapta meg a feltétel nélküli szeretetet, annak nem sikerülhet az élete? Semmiképpen nem vonhatunk le ilyen következtetést. Isten hatalma ennél sokkal nagyobb. Mivel az utóbb vázolt viselkedés előbb-utóbb csődbe visz, az ember felismerheti, hogy a teljesítményen, a védekezésen alapuló önértékelése összedőlt. (Fontos lépés, hogy ezt beismerje magának: sok ember elbukja ezt a lehetőséget a büszkeség miatt.) Ha rájött, hogy önmagától nem tud továbblépni (ehhez többnyire valami nagyon fájdalmas, megrázó élmény kell), talán eljut odáig, hogy kérje és elfogadja Isten bocsánatát és szeretetét. Ez egy hosszú folyamat, de lassan eljuthat a kegyelem segítségével odáig, hogy már nincs szüksége önmaga értékességének bizonygatására, már nem függ mások elítélő vagy elismerő véleményétől: önértékelését az adja, hogy Krisztus meghalt érte, Isten megbocsátott neki és szereti őt. Ez a gyerekkori sebekből való gyógyulás útja, és minden lehetséges annak, aki hisz Isten kegyelmében.

A SZÜLŐK SZEREPE

Isten a görbe sorokra is tud egyenesen írni, a szülők viszont nagy lehetőséget – és egyben felelősséget – kaptak Istentől: közvetítői lehetnek a kegyelemnek, mintája Isten ingyenes és elfogadó szeretetének (családegyház). Ha ebben a légkörben növekedhetnek a gyerekek, ez hatalmas ajándék a szülőktől – akik így Isten eszközévé és teremtő társaivá válnak.

Ha a szülők nem közvetítik ezt a kegyelmet – talán éppen azért, mert az ő gyerekkorukban nekik sem volt részük ilyenben – Isten kegyelme akkor is működhet, de az biztos, hogy sokkal vastagabb falakat kell áttörnie, és a gyerekeiknek sok szenvedés árán kell eljutniuk a kegyelem elfogadásáig.

Hálát adunk, Istenünk, hogy gyermekekkel ajándékoztál meg minket! Köszönjük, hogy annyira becsülsz minket, hogy egy időre ránk bíztad őket! Kérjük, állj mellettünk, hogy ne akadályai, hanem közvetítői legyünk a kegyelemnek, melyet gyerekeinkre ki akarsz árasztani! Tegyél minket egészen tisztává és átlátszóvá, hogy átengedjük a Te fényedet, és el ne homályosítsuk! Áldj meg minket, hogy betölthessük felelős szülői hivatásunkat! Gyógyítsd meg a saját gyerekkorunkból származó sebeinket és azokat is, amelyeket mások vagy a saját bűneink ejtettek a lelkünkön! Szeretnénk a Te szolgálatodra nevelni a gyerekeket, és példát adni nekik, ahogyan Mária és József a gyermek Jézussal tette. Kérjük, maradj velünk mindvégig Szentlelkeddel! Amen.

Popovicsné Palojtay Márta

Életige, 2003. augusztus

„Most pedig halld, Izrael, azokat a parancsokat és törvényeket, amelyeknek a megtartására tanítalak..." (MTörv 4,1)

Isten úgy szól hozzánk, mint barátaihoz. Izrael ősi népe büszke volt arra, hogy Istene olyan Isten, aki közel van hozzá, aki igaz törvényeket és szabályokat ad neki[1]. Ezt olvashatjuk az Ószövetségben, a Második Törvénykönyvből fent idézett részletben is.

Isten igéjének különleges varázsa van. Ezért könnyen azt hihetjük, hogy mindent megteszünk azzal, ha meghallgatjuk. Ezzel szemben az igét életté is kell váltanunk, és ez alapvető fontosságú.

Az Újszövetségben Jakab apostol is erre hívja fel az első keresztények figyelmét: „Legyetek megvalósítói az igének, s ne csak hallgatói, különben önmagatokat csaljátok meg!"[2] Ugyanezt tanította Mózes is, amikor ezekkel a szavakkal fordult a néphez:

„Most pedig halld, Izrael, azokat a parancsokat és törvényeket, amelyeknek a megtartására tanítalak..."

Hallgatni tehát és élni az igét.

Jézus van jelen az általa kimondott igékben; az Ő igéi: Ő maga. Örök igék, ezért minden időben aktuálisak; és egyetemesek, tehát mindenkire érvényesek, bőrszíntől és kultúrától függetlenül. Szavai nem egyszerűen buzdítások, javaslatok vagy parancsok, mint az emberi szavak, hanem magukban hordozzák és átadják az Életet.

Ezzel kapcsolatos Jézus ismert példabeszéde[3], a hegyi beszéd. Ennek végén homokra épített házhoz hasonlít mindenkit, aki lelkesen hallgatja igéit, de nem váltja életté. Amikor jön az eső és a szél – vagyis a könnyű és csábító emberi megoldások és a múló káprázatukkal elbűvölő hamis tanítások –, az ilyen ember talpa alól kíméletlenül kicsúszik a talaj, mert az evangéliumi üzenet nem vált benne életté.

Azokat pedig, akik gyakorlattá váltják igéit, Jézus sziklára épített házhoz hasonlítja: jöhetnek próbatételek, kísértések, kételyek vagy elbizonytalanodások, az ilyen ember mégis rendíthetetlenül az Evangélium útján marad, és továbbra is Isten Igéjében hisz, mert megtapasztalta igaz voltát.

Isten igéjének megélése valóban forradalmasítja személyes életünket, és annak a közösségnek az életét is, amely osztja velünk az Evangélium üzenetét.

Jézus igéit gyermeki egyszerűséggel kell megélnünk. Ezt mondja nekünk: „Adjatok, és adnak majd nektek is!"[4] Hányszor megtapasztaltuk, hogy minél többet adtunk, annál többet kaptunk! Milyen sokszor láttuk, hogy nem maradtunk üres kézzel, mert minden alkalommal, amikor adtunk a rászorulóknak, százszor annyi érkezett cserébe! És ha nem volt mit adnunk? Jézus talán nem azt mondta, hogy kérjetek, és adnak nektek[5]? Mi is kértünk..., és házunk megtelt mindenféle földi jóval, hogy legyen mit továbbadnunk.

Amikor aggódással tölt el egy-egy erőnket felülmúló helyzet, és a szorongás megbénít minket, emlékezzünk Jézus szavaira: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve!"[6] Ha rábízzuk minden nyugtalanságunkat, meglátjuk, hogy visszatér a békénk, és megoldást találunk problémáinkra.

Isten igéje megtöri énünket, eltörli önzésünket, és Jézushoz hasonlóvá alakítja gondolkodásmódunkat, akaratunkat, cselekedeteinket. Az igét élve felülkerekedik bennünk az isteni logika, az evangéliumi mentalitás, és mindent új szemmel fogunk látni. Megváltoznak másokkal való kapcsolataink is. Ha azok, akik korábban nem ismerték egymást, együtt megélik Isten igéjét, és elmesélik egymásnak ebből fakadó tapasztalataikat, felfedezik, hogy egymás testvéreivé, egy néppé, élő Egyházzá válnak. Az evangélium egyetlen igéje, ha sokan életté váltanák, megváltoztathatná a történelem menetét.

Isten igéje, ha megéljük, csodákra képes. Ezért szívünkben új, határtalan bizalom születik az Atya szeretete iránt, aki mindennap közbelép, hogy gyermekein segítsen. Igéi igazak. Ha megéljük azokat, akkor Ő is szóról szóra betartja őket, és megadja mindazt, amit megígért: a százszorost itt a földön, a Mennyországban pedig az élet teljességét és a soha véget nem érő boldogságot.

Chiara Lubich

[1] Vö.: MTörv 4,7-8
[2] Jak 1,22
[3] Vö.: Mt 7,24-27
[4] Lk 6,38
[5] Mt 7,7
[6] Mt 11,28

Zelk Zoltán

Párácska

Régen történt ez, nagyon régen, s olyan nagyon messze, hogy még a torony tetejéről se lehetett odalátni. Egy kis felhőcske született a hegy fölött, de olyan szép göndör felhőcske, hogy a nap és a hold egyszerre bújtak ki az égen, csak hogy láthassák a kis felhőt. A vihar is kézen fogta kis unokáit, a szellőket, így indult el velük meglátogatni Párácskát, a most született kis felhőt.

Büszke is volt felhőpapa és felhőmama gyönyörű gyermekére, és gyakran mondogatta felhőpapa a szomszédainak:

– Meglátjátok, mire megnő: zivatar lesz belőle!

– Az bizony – mondogatták a felhőszomszédok –, zivatar, de még országos eső is lehet...

Csak felhőmama búsult, mikor ezt a beszédet hallotta; ő azt szerette volna, hogy mindig ilyen kicsi maradjon a gyermeke, ilyen szelíd és göndör. Sohase kiáltson haragos villámszavakat, ne veszekedjen mennydörögve a földdel, s ne verje le jégkavicsokkal a gyümölcsfák virágait.

Amíg így aggódott felhőmama Párácska sorsa fölött, az egyre növekedett, egyre erősebb lett, s már egyedül szaladgált a hegy csúcsai felett. Egyik reggel odaállt szülei elé, és így szólt:

– Most már megnőttem, erős vagyok, engedjetek el világot látni!

Felhőpapa büszkén nézett Párácskára, s így válaszolt:

– Menj csak, fiam, vándorold be az eget, szórjál villámokat, mennydörögj haragosan, légy erős, büszke felhő!

Felhőmama így szólt:

– Menj, fiam, járd be az eget, szeresd az erdőket s a rét virágait, és szelíd légy, mint néném, a szivárvány...

Párácska egy-két esőcseppet könnyezett, elbúcsúzott szüleitől, repülni kezdett az égen. Mikor egy erdő fölé ért, hallotta, hogyan sóhajtoznak odalent az ágak:

– Ó, felhőcske, öntözz meg minket, mert halálra száradunk!

A kis felhőnek eszébe jutottak anyja szavai, s megöntözte a tikkadt lombokat. Aztán tovább vándorolt, s egy rét fölé ért. Amikor meglátták az elsárgult fűszálak, mindnyájan könyörögni kezdtek:

– Ó, kedves felhőcske, ne hagyj szomjan halni minket!

Párácska őket is megöntözte, és boldogan hallgatta, hogyan kortyolják a fűszálak az esőcseppeket. De akkor bizony már nagyon kicsi felhőcske volt, úgy megfogyott az erdő és a mező megöntözése után, hogy még szállni sem tudott volna, ha meg nem könyörül rajta a szél és nem fogja erős karjai közé.

Alkonyodott már, mikor egy búzatábla fölé ért, ahol a gazda éppen szomorúan leste az eget. Mikor a kis felhőt meglátta, örömmel felkiáltott:

– Ó, drága felhőcske, vidítsd fel az én kalászaimat, mert ha elszáradnak, nem süthetek kenyeret a gyerekeimnek!

A kis felhő rögtön esővé változott, s a szomjas kalászok boldogan hajladoztak az esőben. A szél pedig hiába kereste kis barátját, mert az már eltűnt az égről.

Így halt meg Párácska, de mégsem halt meg, mert tovább él falevélben, fűszálban, margarétában, búzában, kenyérben.

A három pillangó

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer három pillangótestvér. Az egyik piros volt, a másik sárga, a harmadik pedig fehér. Nagyon szerették egymást, jóban-rosszban összetartottak. Egyik nap is együtt játszottak a réten, virágról virágra röpködtek, különös táncot lejtve. Napestig így hancúroztak volna, ha kedvüket nem rontotta volna el egy hatalmas felhő. Amikor elállt az eső, siettek haza, hogy fedél alá kerüljenek, még mielőtt megérkezik a nagyobb vihar. Szüleik azonban nem voltak otthon, és a ház ajtaját zárva találták. Visszamentek a rétre, és bekopogtattak a liliomhoz:

– Kedves liliom, fogadj be minket, mert jön a vihar, és még jobban elázunk!

– Jó, jó – mondta a liliom –, a fehér pillangót szívesen befogadom, mert az illik hozzám, hisz én is fehér vagyok. De a pirosat meg a sárgát nem fogadhatom be, mert más a színük, és mindenki észreveszi, hogy idegenek.

– Hát ha testvéreimet nem fogadod be – felelte a fehér pillangó –, akkor én se megyek hozzád. Nem hagyhatom el őket!

Ezután a tulipánhoz siettek:

– Tulipán, tulipán, szép piros tulipán, fogadj be minket, mert jön a nagy fekete vihar!

A tulipán egy kis töprengés után így szólt:

– Rendben van, a pirosat befogadom, mert hasonló a színe az enyémhez. De a másik kettő menjen máshová.

– Nem lehet – válaszolta a piros pillangó –, nem hagyhatom el a testvérkéimet. Én sem megyek be hozzád, ha ők nem jöhetnek.

Ugyanígy jártak a sárga körömvirággal is. Ekkor felfigyelt a nap, hogy mennyire szeretik egymást ezek a pici pillangók. Megparancsolta a szélnek, hogy űzze el az esőt. A pillangók pedig estig vígan táncoltak a réten.

Willi Hoffsümer nyomán

Bibliai kvíz – 3.

1. „Azelőtt Isten a próféták útján több alkalommal és többféle módon szólt őseinkhez. Ebben a végső korszakban a Fia által beszélt hozzánk..." Hogy hívjuk szakkifejezéssel Istennek ezt az önközlő tevékenységét?
2. Mivel hasonlítja össze Pál apostol az egyházat a korintusi levélben?
3. Kiket nevezett „korintusiaknak" az ókori világ?
4. „Istennél semmi sem lehetetlen." Kitől származik ez a megfogalmazás?
5. Az egyik evangélistánál gyakoriak az utalások az ószövetségi ígéretek teljesedésére. Melyik evangélistáról van szó?
6. Ki volt Didimusz?
7. Jézus családfájában hány tagot sorol fel Máté és hányat Lukács?
8. A Júdás levél szerzője ki testvérének vallja magát?
9. Jézus imádkozott egyik apostoláért: meg ne inogjon hitében. Melyik apostolról van szó?
10. Hány kenyérszaporításról tesz említést Márk evangélista?

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

A Bibliai vetélkedő folytatódik, de most már minden egyes alkalommal kisorsoljuk a helyes beküldők közül a nyertest és könyvjutalomban részesítjük. Sok sikert hozzá!

Kérdések a Jelenések könyvéből

1. Mit jelképez a hét csillag és a hét gyertyatartó?
a. A hét fáklyát és a hét szentséget.
b. A hét napjait és a hét pecsétet.
c. A hét egyház angyalát és a hét egyházat.

2. A látomásban hány vén ült a királyi szék körül?
a. Huszonnégy
b. Négy
c. Tizennégy

3. Az ötödik harsona megfújása után mik jöttek ki a kút füstjéből?
a. Skorpiók
b. Sáskák
c. Hangyák

4. Az angyal, aki leszállt az égből, hány esztendőre kötözte meg a sátánt?
a. Ezer
b. Tízezer
c. Örök időkre

5. Folytasd!
Beteljesedett! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és ..... .

A Bibliai kvíz második fordulójának helyes megfejtése

Ószövetség

1. Mit jelent az Evangélium kifejezés és milyen nyelvből ered? – Örömhír, görög – hírnök, angyal.
2. Mi volt Máté foglalkozása? – Vámos vagy adószedő.
3. Jézus egy alkalommal Jeruzsálembe menet valahol Galilea és Szamaria határán betért egy faluba, és ott meggyógyított egy csoport leprást. Közülük egy visszatért, hogy megköszönje Jézusnak a gyógyulást, a többiek ezt nem tették meg. Hány leprást gyógyított meg Jézus? – 10 leprást.
4. Hogy hívták a főpap szolgáját, akinek a Getszemáni kertben Péter karddal levágta a jobb fülét? – Malkus.
5. Ki az Apostolok cselekedetei című újszövetségi könyv szerzője? – Lukács evangélista.
6. Ki állította fel az első betlehemi jászolt? – Assisi Szent Ferenc, 1223-ban Greccióban.
7. Hogy hívja az egyház azokat a fiúgyermekeket, akiket Heródes megöletett és feltehetőleg hányan voltak? – Aprószentek, 20-30 személy. A hagyomány szerint sírjaik a születési barlang közelében voltak.
8. Melyik a legkiválóbb kegyelmi adomány? – A szeretet.
9. Ki által árad ki szívünkben az Isten szeretete? – A Szentlélek által.
10. „Aki hisz benne, annak örök élete van." Melyik csodajel után tette Jézus ezt a kijelentést? – Csodálatos kenyérszaporítás. /Beszéd az élet kenyeréről.

Helyes válaszok az előző szám bibliai vetélkedőjében feltett kérdésekre

1. Hogy nevezték azt a kaput, amelyiknél Péter meggyógyította a bénát?
b. Ékes-kapu

2. Mit adott el Annaniás feleségével, Szafirával együtt?
c. Földet

3. Ki mondta kinek: „Menjetek, álljatok ki és hirdessétek a templomban a népnek a tanítást erről az életről."
a. Az Úr angyala az apostoloknak.

4. Mi mászott Pál kezére Málta szigetén?
b. Vipera

5. Az angyal mondta Péternek kiszabadításakor:
„Övezd fel magad, és vedd fel saruidat!"

A rejtvények megfejtéseit 2003. szeptember 1-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

KOLDUS-HÍRSZOLGÁLAT

Egyik koldus a másikhoz:

– Komoly tanácsom van. Ha adománygyűjtő körúton jársz, akkor az Isteni Irgalmasság kolostorába be ne tedd a lábad!

– Miért?

– Mert munkát ajánlanak!

DEO GRATIAS!

Élet-interjút készítenek egy híres filozófussal. A riporter egyik kérdésére teljes komolysággal így nyilatkozik:

– Én, hála Istennek, ateista vagyok.

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

– Miért nem veszik fel a katicabogarat az egyetemre?

– Mert csak hét pontja van.

– Miért nem játszik a tűzoltózenekar betonon?

– Mert nincs olyan hangszer.

ILYEN-OLYAN

A rendőr a razzia során így szól egy huligánhoz:

– Hol a munkahelye?

– Erre-arra.

– Dolgozik egyáltalán?

– Egyszer-másszor.

– És mit?

– Ezt-azt.

– Őrizetbe veszem!

– És mikor engednek ki?

– Előbb-utóbb.

MEGEMLEGETTE

A rendőr elmegy az orvoshoz:

– Kérem, doktor úr, segítsen rajtam, mert csuklom.

– És mióta van így?

– Már vagy fél év óta.

– És akkor miért nem jött korábban?

– Mert azt hittem, hogy emlegetnek.

Két légy sétál Robinson fején. Egyszer csak megszólal az egyik:

– Én most elmegyek. Majd Pénteken találkozunk.

EGY PÁR KORCSOLYA

A diákmise után a plébános meglepetten látja, hogy egy pár korcsolya árválkodik a sekrestyében.

– Hát ez vajon kié lehet?

Mire a káplán:

– Bizonyára az egyik fagyosszenté!

Pszichiáter: Szokott-e hallani hangokat olyankor, amikor nem lát senkit?

Páciens: Hogyne, különösen akkor, amikor telefonálok.

Szobalány: *Az ébresztőt tehát öt órára kéri.*

Vendég: *Igen, kisasszony, éspedig csókkal!*

Szobalány: *Jó, majd szólok az éjjeliőrnek.*

– Fáj még a fogad? – kérdezi az aggódó anyuka a fogorvostól érkező kislányát.

– Nem tudom, mert a fogorvos bácsi ott tartotta magánál.

– A feleségem idegösszeomlást kapott – panaszkodik egy férj. – Nem értem, miért, amikor mindent megtettem neki. Reggelenként például mindig odavittem neki a kávét az ágyba. Neki csak meg kellett volna darálnia.

Egy hivatásos bokszoló műtétre szorul.

– Elaltatták a pácienst? – kérdezi a sebész a nővértől.

– Sajnos, nem megy. Amikor a számolásnál kilenchez érünk, mindig újra felkel.

Szabóné felhívja az ügyvédjét, és megkérdezi:

– Mondja, hogyan tudnám meghálálni a segítségét?

– Háromféleképpen – hallja a választ –, készpénzben, csekken vagy átutalással.

A gilisztalány így szól az udvarlójához:

– Ha nem veszel feleségül, a tyúk elé vetem magam!

Mit mond a pesszimista?

– Szörnyű ez a világ! Rosszabb már nem is lehetne!

És az optimista?

– Haha! Dehogynem!

Strauss nyolcvanadik születésnapján a Bécsi Filharmóniát vezényelte. Az előadás után meghatódva mondta a zenekarnak: „Gyerekek, nagyon sajnálom, hogy nem vihetlek benneteket magammal a sírba. Olyan szépen folytathatnánk a muzsikálást!"

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Barna Mária (Csap)
Boda Attila (Beregszász)
Bodák Hajnalkan (Técső)
Butella Éva (Beregszász)
Demkó Csaba (Bene)
Ferenc Beáta (Rát)
Kiss Melinda (Szürte)
Kulcsár Tamás (Szürte)
Münich Éva (Oroszi)
Perduk Valentina (Csap)
Szabó Beáta (Bakos)
Tóth Gergely (Bakos)
Tóth Henrietta (Téglás)

Könyvjutalomban részesült:
Tóth Gergely, bakosi olvasónk.
Gratulálunk!

BIBLIAI KVÍZ, PONTSZÁMOKKAL

Barna Mária – 7, 5 p. (Csap)
Boda Attila – 8 p. (Beregszász)
Bodák Hajnalka – 8 p. (Técső)
Butella Éva – 7, 5 p. (Beregszász)
Demkó Csaba – 6 p. (Bene)
Éles Viktória – 4 p. (Kisszelmenc)
Gor Éva – 9. p. (Visk)
Kiss Melinda – 5, 5 p. (Szürte)
Kulcsár Tamás – 5, 5 p. (Szürte)
Münich Éva – 8 p. (Oroszi)
Perduk Valentina – 7, 5 p. (Csap)
Pufler Anikó – 8 p. (Visk)
Pufler Beáta – 8 p. (Visk)
Simon Anna – 7 p. (Munkács)
Simon György – 7 p. (Munkács)
Szabó Beáta – 4, 5 p. (Bakos)
Tóth Henrietta – 6 p. (Téglás)